

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

Ταχ.Δ/νση : Παρ οδός Ναυπλίου-Ν.Κίου
Ταχ.Κωδ: 21100 Ναύπλιο

Τμήμα: Ποιοτικού & Φυτ/κού Ελέγχου

Πληροφ.: Κ. Σπανού-Μ. Μαραθιανού
Τηλέφωνο: 2752360304,303
Fax: 2752360270
E-mail: fytoprostasia@argolida.gr

Ναύπλιο 02-04-2020

Αριθ. πρωτ. 77774/12611

Προς : Μ.ΜΕ. Π.Ε Αργολίδας

ΚΟΙΝ. ΠΔ

Θέμα: Οι ανοιξιάτικοι ψεκασμοί, τα μέτρα προστασίας για τις μέλισσες και η ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η ανθοφορία στις πρώιμες περιοχές του Αργολικού κάμπου έχει ήδη ξεκινήσει. Όπως είναι γνωστό από την έναρξη της ανθοφορίας και συγκεκριμένα από τη στιγμή που το ποσοστό της ανθοφορίας (ανοιχτών λουλουδιών) θα φθάσει το 5-10% και μέχρι την ολοκλήρωσή της, απαγορεύονται οι ψεκασμοί στην καλλιέργεια των εσπεριδοειδών με γεωργικά φάρμακα που έχουν στην ετικέτα τους σήμανση επικινδυνότητας για τις μέλισσες.

Επειδή τα τελευταία χρόνια εντοπίζονται νέες εστίες με κτήματα να έχουν μολυνθεί από το ίδιο της τριστέτσας των εσπεριδοειδών οι παραγωγοί θα πρέπει έγκαιρα να εξετάζουν με μεγάλη προσοχή τα κτήματά τους και να αρχίζουν να ψεκάζουν τα πρώτα δένδρα, άμεσα με την πρώτη εμφάνιση των πληθυσμών των αφίδων (μελίγκρες) και να μη περιμένουν να ψεκάσουν ολόκληρα τα κτήματά τους. Αυτό πρέπει να γίνεται προκειμένου να αποτραπεί η παραπέρα μετάδοση του ιού της τριστέτσας από τις αφίδες.

Κατά τον ψεκασμό θα τηρούνται τα οριζόμενα στην 5919/62354/13-05-2014 εγκύλιο του ΥπΑΑΤ για «Βέλτιστες Εργασιακές Πρακτικές Χρήσης Γεωργικών Φαρμάκων» Συγκεκριμένα:

α. Τα σκευάσματα που θα χρησιμοποιηθούν δεν πρέπει να αναγράφουν στην ετικέτα τους ότι είναι επικίνδυνα ή πολύ τοξικά για τις μέλισσες. Απαγορεύεται η εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων που αναφέρουν επί της συσκευασίας τους επικινδυνότητα στις μέλισσες, όταν η καλλιέργεια ή τα ζιζάνια είναι ανθισμένα, εκτός αν άλλως αναφέρουν οι οδηγίες χρήσης του γεωργικού φαρμάκου

β. Να εφαρμόζονται πιστά τα οριζόμενα επί της συσκευασίας του γεωργικού φαρμάκου, όσον αφορά τις μέλισσες.

γ. Συνιστάται ψεκασμός τις βραδινές ώρες, όταν οι μέλισσες έχουν σταματήσει να πετάνε, καθώς αυτό επιτρέπει να περάσουν μερικές ώρες για να στεγνώσει το ψεκαστικό υγρό.

δ. Εάν είναι απαραίτητος ο ψεκασμός κατά τη διάρκεια της ημέρας, συνιστάται να γίνεται νωρίς το πρωί ή όταν επικρατούν συννεφιά και δροσερές συνθήκες.

ε. Τέλος τα χρησιμοποιούμενα ακροφύσια του ψεκαστικού μηχανήματος (μπεκ) πρέπει είτε να είναι ειδικού τύπου που μειώνουν το ψεκαστικό νέφος (drift reduction nozzles), είτε να είναι επαρκώς συντηρημένα και ρυθμισμένα για τη μείωση μετακινούμενου ψεκαστικού νέφους.

Επιπλέον σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν.4036/2012 καθώς και την ΥΑ Ε8 1831/39763/2015(ΦΕΚ Β'671) τα ψεκαστικά μηχανήματα (βυτία) θα πρέπει να έχουν πιστοποιητικό επιθεώρησης και να συνοδεύονται από αυτοκόλλητο σήμα καταλληλότητας sticker.

Όπως είναι γνωστό σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης που ισχύει από τον Ιούλιο του έτους 2013 πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα μείωσης της χρήσης των γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων σε ειδικές περιοχές.

Ως ειδικές περιοχές ορίζονται αυτές που χρησιμοποιούνται από το ευρύ κοινό ή από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι τα δημόσια πάρκα και κήποι, οι αθλητικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις αναψυχής, τα σχολεία, οι παιδικές χαρές, οι εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης καθώς και κατοικίες εντός και εκτός σχεδίου πόλης.

Στις περιοχές αυτές εφαρμόζονται κατά προτεραιότητα μέτρα βιολογικού ελέγχου και γεωργικά φάρμακα χαμηλού κινδύνου.

Οι κατ' ελάχιστον αποστάσεις που πρέπει να τηρούνται μεταξύ ζώνης ψεκασμού γεωργικών φαρμάκων και περιοχής, ορίζονται ως εξής σύμφωνα με την Κ.Υ.Α 8197/90920/22-7-2013 (ΦΕΚ Β'1883) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, είναι οι παρακάτω:

Χώροι προστασίας	Χρήση εξοπλισμού εφαρμογής με χαμηλή αερομεταφορά του ψεκαστικού νέφους			Εφαρμογή με νεφελοψεκαστήρες και γενικά με εξοπλισμό εφαρμογής που ευνοεί την αερομεταφορά του ψεκαστικού νέφους
	φπ *με επισήμανση T ή T+	φπ* με επισήμανση Xn ή Xι	φπ χωρίς επισήμανση	
Νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα, παιδικές χαρές, κατασκηνωτικοί χώροι και άλλες εγκαταστάσεις αναψυχής, σχολεία και εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις, δημόσια πάρκα	200 μέτρα	80 μέτρα	20 μέτρα	200 μέτρα
Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στρατόπεδα, αρχαιολογικούς και τουριστικούς χώρους.	200 μέτρα	80 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	200 μέτρα
Κατοικίες εκτός σχεδίου πόλεως	50 μέτρα	10 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	50 μέτρα
Κατοικίες εντός σχεδίου πόλεως	200 μέτρα	50 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	80 μέτρα
Χώροι αστικού πρασίνου (πλην πάρκων)	50 μέτρα	10 μέτρα	Χωρίς περιορισμό	200μέτρα

Λεπτομέρειες για τους περιορισμούς αναφέρονται στη με αριθ. 6669/79087/15-7-2015 Απόφαση στην οποία περιγράφονται και τα σκευάσματα με εικονογράμματα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1272/2008 όπως ισχύει

*φπ : φυτοπροστατευτικό προϊόν

Επισημαίνεται ότι ο χρήστης γεωργικών φαρμάκων απαιτείται να διαθέτει πιστοποιητικό Ορθολογικής Χρήσης Γεωργικών Φαρμάκων σύμφωνα με το άρθρο 19 του Νόμου 4036/2012.

Υπενθυμίζουμε την ανάκληση φυτοπροστατευτικών προϊόντων με δραστική ουσία chlorpyrifos που δημοσιοποιήθηκε με το με αριθ. πρωτ. 45814/7413/19-2-2020 έγγραφό μας. Επισημαίνεται ότι η χρήση των υπαρχόντων αποθεμάτων των σκευασμάτων με δραστική ουσία chlorpyrifos επιτρέπεται από τους επαγγελματίες χρήστες μέχρι την 16/4/2020.

Ακόμη σημειώνουμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν.4036/2012 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 του ν.4235/2014 οι υπεύθυνοι επιστήμονες των καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων έχουν την υποχρέωση να παρέχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους για τον άνθρωπο και το περιβάλλον από τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων. Τέτοιες πηγές κινδύνου, είναι η έκθεση του χρήστη, ο ορθός τρόπος αποθήκευσης, ο χειρισμός και η εφαρμογή, η ασφαλής διάθεση του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή, η διαχείριση των κενών συσκευασίας και οι εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου. Επιπλέον λόγω της ύπαρξης καλλιεργειών κοντά σε κατοικίες που βρίσκονται εντός ή εκτός οικισμών ή κοντά σε χώρους προστασίας που περιγράφονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης, οι παραπάνω υπεύθυνοι επιστήμονες θα πρέπει μετά από συνεργασία με τους παραγωγούς που έχουν κτήματα σε αυτές τις περιοχές να επιλέγουν την ορθότερη λύση για την κάθε περίπτωση.

Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια υποβάλλονται στην Υπηρεσία μας μέσω των Αστυνομικών Τμημάτων καταγγελίες για ψεκασμούς σε κατοικημένες περιοχές στις οποίες δεν εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέτρα για τη μείωση της χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων τους σε αυτές.

Στα πλαίσια της καλής συνεργασίας των μελισσοκόμων με τους παραγωγούς η τοποθέτηση των μελισσοσμηνών σε αγροκτήματα, θα πρέπει να γίνεται μετά από συνεννόηση με τον ιδιοκτήτη του κτήματος.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να τηρούνται οι οδηγίες που αναγράφονται στην ετικέτα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων αφού στους παραβάτες, προβλέπεται η επιβολή σημαντικών προστίμων, ενώ σε όποιον αρνείται ή παρακωλύει τη διενέργεια ελέγχων από εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα ή αρνείται την παροχή πληροφοριών ή παρέχει ψευδείς ή ανακριβείς πληροφορίες, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

Επίσης οι παραγωγοί θα πρέπει να διατηρούν στο αρχείο τους το έντυπο της ηλεκτρονικής καταγραφής για το γεωργικό φάρμακα που προμηθεύονται και να το επιδεικνύουν σε περίπτωση καταγγελίας. Όπως είναι γνωστό, είναι υποχρεωτική η έκδοση συνταγής χρήσης γεωργικών φαρμάκων από επιστήμονες που πληρούν τις προϋποθέσεις.

Τέλος οι καλλιεργητές εσπεριδοειδών που πρόκειται να ψεκάσουν θα πρέπει να ενημερώνουν τους κατοίκους, τους εργαζόμενους και τους μόνιμους επισκέπτες της περιοχής, οι οποίοι ενδέχεται να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος από τον ψεκασμό του γεωργικού φαρμάκου, για την πρόθεσή τους αυτή.

Η ενημέρωση αυτή επιτυγχάνεται με την ανάρτηση 48 ώρες πριν από το χρόνο ψεκασμού από τον επαγγελματία χρήστη του «ΕΝΤΥΠΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΨΕΚΑΣΜΩΝ ΜΕ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ» σε σημεία διερχομένων (στύλους της ΔΕΗ, οικήματα γεωτρήσεων, πίνακες ανακοινώσεων κ.λ.π.) κοντά στην καλλιέργεια που πρόκειται να ψεκαστεί, ώστε να επιτυγχάνεται ο στόχος της ενημέρωσης αυτών που ενδιαφέρονται. Στο έντυπο αυτό θα πρέπει να συμπληρώνονται τα παρακάτω σημεία

A. Ο εκτιμώμενος χρόνος έναρξης του ψεκασμού (π.χ. 15 Απριλίου 2020, πρωί, απόγευμα, ώρα 18:00)

B. Η θέση της καλλιέργειας όπου πρόκειται να γίνει ο ψεκασμός,

Γ. Τα γεωργικά φάρμακα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν (εμπορική ονομασία) και

Δ. Η σήμανση τοξικότητας (!θαυμαστικό), Xn, Xi, κλπ) που αναγράφεται επί της συσκευασίας και οι αντίστοιχες φράσεις κινδύνου (π.χ. «Ερεθίζει το αναπνευστικό σύστημα» κ.α.)

Ιδιαίτερα για την πληρέστερη ενημέρωση των μελισσοκόμων και των κτηνοτρόφων που ενδέχεται να εκτεθούν σε μετακινούμενο ψεκαστικό νέφος από τον ψεκασμό του γεωργικού φαρμάκου, στο έντυπο ενημέρωσης εκτός από τις παραπάνω πληροφορίες A, B, και Γ θα συμπληρώνεται και το πεδίο που αφορά και τις επιδράσεις στη δραστηριότητά τους

που τυχόν αναγράφονται επί της συσκευασίας του γεωργικού φαρμάκου το οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί (π.χ. η βόσκηση επιτρέπεται μετά ...ημέρες από το ψεκασμό, ή τα μελίσσια θα πρέπει να παραμείνουν κλειστά παρέχοντας τροφή και νερό για ..... , κ.λ.π.)

Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας

Δημήτριος Δήμου
Γεωπόνος

Συν. Έντυπο Ενημέρωσης Ψεκασμού

Έντυπο ενημέρωσης για τη διενέργεια ψεκασμών με γεωργικά φάρμακα

Warning for pesticide spray application

ΠΡΟΣΟΧΗ

WARNING

Στο αναφερόμενο κτήμα πρόκειται να γίνει ψεκασμός με γεωργικό φάρμακο

Pesticide is going to be sprayed in this field

Ο ψεκασμός θα γίνει στις Spray application is going to be made on:	(γράψτε την ημερομηνία που εκτιμάτε να κάνετε την εφαρμογή του γεωργικού φαρμάκου, π.χ. 19 Σεπτέμβρη 2013)
και ώρα Application time	(γράψτε την ώρα που εκτιμάτε να κάνετε την εφαρμογή του γεωργικού φαρμάκου, π.χ. πρωινή, απόγευμα, 6:00 πμ κλπ.)
Θέση καλλιέργειας όπου θα γίνει η εφαρμογή: Place of field going to be sprayed:	(γράψτε τη διεύθυνση της καλλιέργειας)
Γεωργικό φάρμακο που θα εφαρμοστεί: Pesticide going to be applied:	(γράψτε το εμπαρικό όνομα του γεωργικού φαρμάκου, δηλαδή αναφέρεται στην ετικέτα του)
Σήμανση τοξικότητας / Φράσεις κινδύνου: Toxicity symbol / Hazard phrases:	(γράψτε τα διατάξιμα σύμβολα στην ετικέτα, π.χ. Ερεθιστικό Ερεθίζει το αναπνευστικό σύστημα)
Ειδικές προφυλάξεις Special precautions	(γράψτε τυχόν επιπλέον οδηγίες αναγράφονται στην ετικέτα και αφορούν την πρόσθιαση στο χωράφι μετά τον ψεκασμό, την επικινδυνότητα στις μέλισσες, τα παραγωγικά ζώα, κλπ.)

**ΜΗΝ ΕΙΣΕΡΧΕΣΤΕ
ΣΤΟΝ ΑΓΡΟ
DO NOT ENTER THE FIELD**